

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

CETURTDIEN,
1992.gada 9. janvāri

Nr. 2 (6270)

Mazumtirdzniecības
cena 50 kapeikas

ZIŅAS

REPUBLIKĀ

Pusstops —
88,40 rubļi

Lauksaimniecības un finansu ministrija noteikusi Latvijā ražotajam alkoholam augstāko pieļaujamo cenu. Valstī ražoto alkoholo dzērienu cena ir šāda: degvīnam (0,5 l) — 85 rubļi, degvīnam (0,7 l) — 125 rubļi, stiprajiem liķieriem — 90 rubļu, deserta liķieriem — 95 rubļi, balzāmam (0,5 l) — 155 rubļi, balzāmam (0,3 l) — 90 rubļi. Maksimāli pieļaujama tirdzniecības uzņemums ir 4 procenti. Tātad par pusstopu degvīna valsts veikalā maksās 88,40 rubļus.

Uz Poliju
vēl nebrauksim

Latvijas Republikas Ministru Padomes priekšsēdētājs I.Godmanis pagarinājis ierobežojumus izbraukšanai uz Poliju līdz šī gada 1.jūlijam. Gada beigās premjers paziņoja, ka ar šādu pasākumu pilnīgi apstādināt plūsmu uz Poliju neesot iespējams, taču to varot ierobežot.

Jāpārceno
pamatlīdzekļi

Latvijas Ministru Padome nolēmusi, ka jāveic pamatlīdzekļu pārcenošana visos tautsaimniecības uzņēmumos neatkarīgi no to īpašuma formas. Šāda lēmuma iemesls ir inflācijas procesi, kuru rezultātā tautsaimniecību nozaru uzņēmumu, organizāciju un iestāžu grāmatvedības atskaitēs atspoguļotā pamatlīdzekļu vērtība neatbilst to vērtībai pašreizējās cenās.

Pēc republikas preses ziņām

● Rajona izpildkomitejas sekretārs Juris Rozentāls informēja, ka kopš pagājušā gada 10.decembra, kad tika izsludināts konkurss uz skolu valdes priekšsēdētāja amatu, nevienam pretendents uz šo amatu nav pieteicies. Nav bijis arī neviena ieinteresēta telefona zvana vai apmeklējuma.

● Rajona patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētājs Leonards Šustovs pastāstīja, ka kādas latviešu un vācu kopfirmas pārstāvji izteikuši vēlēšanos nopirkt angārus, kuros pašreiz izvietotas Līvānu preču bāzes noliktavas. Taču valdes priekšsēdētājs palicis pie nostājas, ka kooperācija nēko negrasās izpārdot. Runa varētu būt tikai par kopīgu, uz abpusēji izdevīgiem noteikumiem balstītu sadarbību. Piemēram, iespējamo noliktavu izīrēšanu, bet ar noteikumu par mums nepieciešamo plaša patēriņa preču piegādi par rubļiem.

● Preiļu 1.vidusskolas direktors Jānis Eglītis, noraugoties uz būvlaukumu pie skolas, izteicās visai pesimistiski: «Domāju, ka sporta zāle nebūs gatava ne uz 1.septembri, kā noslēgts līgums, ne arī, spriežot pēc Daugavpils celtniecības tresta celtnieku tempiem, vispār kādreiz tiks uzcelta. Ir līdzekļi, ir materiāli, nav tikai celtnieku ieinteresētības. Ar 2.vidusskolas piebūvi nodarbošies vietējie — Preiļi — celtnieki, un tas daudz ko nozīmē. 1.vidusskolas zāli paši preiļieši atteicās celt, un tagad saduramies ar cita novada celtnieku atliekmi...».

● Noticis rajona pagastu un pilsētu valžu priekšsēdētāju seminārs, kurā apspriesti dažādi jautājumi. Svarīgākais un sāpīgākais — par materiāli tehnisko apgādi: fondēto materiālu sadali un kapitālajam remontam atvēlētajiem līdzekļiem. Pārrunāti arī jautājumi par bibliotēku un klubu pārņemšanu pašvaldību pārziņā, par zemes komisiju darbu, iedzīvotāju apgādi ar malku, produktiem.

● Pagastu priekšnieki nolēmuši dumpoties, un šo dumpi izsaukuši rajona statistiķi, kuri ar apbrīnojamo pedantismu joprojām piekra no pagastiem visdāvinākās ziņas. Piemēram, trušu, govju, citu mājlopu un mājputnu skaitu... Neapmierinātības iemesls kļūst skaidrs, tiklīdz iedomājamies sevi jebkura paliela pagasta (5 — 6 simti iedzīvotāju ar prāvām saimniecībām) priekšnieka vietā!

● Šobrīd, kad rajona iedzīvotāji nesaņem vajadzīgo piena daudzumu, jo sevišķi aktuāls ir jautājums, kā pilsētniekiem iegādāties pienu no zemniekiem, no īstas govts? Pēc neoficiālām ziņām: vai nu tā būtu lauku piena pārdošana pārtikas veikalos, vai arī jaunu, privātu piena veikalu atvēršana, SES, kura līdz šim «gremdējusi» lauku piena tirgošanas ideju, solījusi šobrīd tā vis nedarīt un bez sevišķiem šķēršļiem atļaut pilsētniekiem dzert to pašu pienu, ko visu mūžu dzer laucinieki. Jautājums viens, bet būtisks: kad un kas iesāks tirgošanos ar lauku pienu?

● Vārkavas vidusskolā otrajā mācību pusgadā sācis darboties videocentrs. Praktiski tas nozīmēs stundās izmantot mācību filmas, kādreiz noskatīties kādu mākslas filmu. Noslēgts līgums ar rajona kinodirekciju. Galvenie videoentu pārzinātāji — pats direktors, no skolēniem — Arnis Vilcāns. Pirmajās mācību dienās pēc brīvlaika skolēni intensīvi nodarbojas ar skolas pašpārvaldes struktūru izveidošanu.

● Līvānu 1.vidusskolā mācības pēc brīvlaika sākās ar ilgi gaidīto jauninājumu, — 10.klases sāka apgūt profilkursus. Mainās skolotāji, mainās programma, stundu saraksts, mācību ilgums, jo stundu kļūvis krietni vairāks. No skolēniem nu nepieciešama liela paškontrolē. Ko nozīmē profilkursi? Septiņiem obligātajiem, pieciem izvēles priekšmetiem katram skolēnam jāpieskaita divi priekšmeti, kuri jāapgūst padziļināti. Profilkursi tika piedāvāti šādi: latviešu valoda, matemātika, bioloģija, ķīmija, fizika, angļu valoda, vācu valoda, vēsture.

● Sarkanais Krusts uz Ziemassvētkiem un Jaungada trūkumcietējiem dalīja no Vācijas saņemto sūtījumu — produktus, apģērbu. Tos saņēma katrs pagasts un atdeva saviem nabadzīgajiem ļaudīm. Ar vācu atsūtīto torti katrai istabīnai un konfektēm Sarkanā Krusta rajona nodaļas pārstāvji ieradās Salenieku pansionātā.

LĪVĀNOS ATVĒRTS VALŪTAS MAIŅAS KANTORIS

Kopš šīs nedēļas sākuma Līvānos darbojas individuāls uzņēmums — valūtas maiņas kantoris, kurā iedzīvotāji savus «koka rubļus» (un otrādi) var apmainīt pret ASV dolāriem, Vācijas markām, Anglijas sterliņu mārciņām un citu valstu naudu. Mainītava atrodas Rīgas ielā, bijušajā pasta ēkā un ir atvērta darbīdienās no plkst.11 līdz 17, bet sestdienās — no plkst.11 līdz 15.

Pirmdien maiņas kantorī vienu ASV dolāru iepirka par 120, bet pārdeva par 130 rubļiem, Vācijas DM — iepirka par 77, pārdeva par 86 rubļiem, sterliņu mārciņu — iepirka par 183, pārdeva par 235 rubļiem.

V.Krauža

PREIĻU PIENS — VISDĀRGĀKAIS

Vienojoties ražotājiem un pārstrādātājiem, katrā Latvijas rajonā noteiktas lauksaimniecības produktu iepirkuma cenas laika posmam no 3. līdz 10.janvārim.

Mūsu piens, kā izrādās, ir visdārgākais. Piena iepirkuma cena Preiļu rajonā no 3. līdz 10.janvārim ir 3500 rubļu par tonnu, lai gan vairumā republikas rajonu tā ir 3000 rubļu.

Pirmās kategorijas cūkgaļu no 3. līdz 10.janvārim mūsu rajonā iepērk par 19 000 rubļu par tonnu, bet liellopu gaļu — par 14 000 rubļu.

Kopsaimniecības «Dzintars» fermu mehāniķis Arturs Vanags (attēlā) pēc dienesta armijā sāka strādāt par mehānizatoru, bet pēc tam, kad radās iespēja, izvēlējās darbu lopkopībā. Tagad saimniecībā viņš apkalpo visas fermas — labo transportierus, dzirdināšanas iekārtas, vakuumsūkņus. Viņam ir arī labi palīgi — Jānis Dzenis, Juris Vilcāns, Juris Ziemelis.

Nesen Arturs nodibināja ģimeni, dzīvesbiedre Līga strādā kopsaimniecības labākajā — Romānu — fermā. Ģimene saņēmusi jaunu dzīvokli, attīsta pašsaimniecību.

Foto — J.Silickis

Triju nedēļu laikā: no 16.decembra līdz 5.janvārim noticis prāvs skaits dažādu negadījumu:

- 63 kriminālpārkāpumi un 108 mazāk bīstami pārkāpumi,
- 56 sabiedriskās kārtības pārkāpumi (Līvānu iecirknī 29, Preiļu — 19, Aglonas — 8),
- 102 ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi (15 no tiem alkohola reibumā).

Minētajā laikā posmā kā visnepatīkamākais fakts jāmin vairāku liķu konstatēšana:

- Bez vardarbīgas nāves pazīmēm paša mājās konstatēts preiļieša Fjodora Gorina liķis,
- Līvānos bez vardarbīgas nāves pazīmēm atrasts Valda Znotiņa liķis,
- Pelēchos atrasts Aizkalnes pagasta iedzīvotāja Staņislava Baltača liķis. Vardarbības pazīmes nav konstatētas,
- Preiļu slimnīcā no smagiem miesas bojājumiem miris Stabulnieku iedzīvotājs Pēteris Lācis. Notiek apstākļu noskaidrošana,
- Preiļu slimnīcā miris preiļietis Donāts Sudņiks. Viņam — iereibušā stāvoklī uz Aglonas ielas gulošam, uzbrauca vieglā automašīna. Šoferis par vainīgu nav atzīts,
- Preiļu slimnīcā no smagiem miesas bojājumiem (naža dūrieniem) miris preiļietis Juris Linds. Aizdomās turamā persona aizturēta. Ierosināta krimināllieta, notiek izmeklēšana,
- Konflikta, kas bija radies starp Preiļu milicijas iecirkņa inspektoru Ivanu Ceparu un Upmalas pagasta iedzīvotāju Vičlāju Volodko, rezultātā inspektors pielietoja dienesta ieroci. Pilsonis Volodko no ievainojuma notikuma vietā miris. Inspektors aizturēts. Ierosināta krimināllieta, notiek izmeklēšana.

Bieži bijuši huligānisku izdarību un piekaušanas gadījumi:

- Līvānos uz ielas fiziskas darbības vērstas pret milicijas darbinieku, kā rezultātā milicis huligānus aizturējis. Lieta nodota izmeklēšanai,

- Līvānos dažādās dienās nepazīstamas personas piekļušas 2 pilsoņus,
- Preiļos cietušais Jānis Kivriņš ziņojis par to, ka viņu piekļuši Nikolajs Parfjonovs un Vasilijis Lukjanskis,
- Kautiņš noticis starp Rudzātu pagasta iedzīvotājiem Bulmeistaru un Vārpsalietī. Bulmeistaram ar nazi nodarīti viegli miesas bojājumi,
- Preiļu slimnīcā smagā stāvoklī (ar durtu brūci sirds apvidū) ievietots Genādijs Dorofejevs no Siļukalna. Vainīgā persona aizturēta, notiek izmeklēšana.

Kriminālvēstis

Alkohols bija par iemeslu tam, ka:

- Krimināllieta ierosināta pret Jāni Lazarevu, kurš gada laikā atkārtoti vadījis automašīnu, būdams iereibis,
- Līvānu pilsētas centrā automašīna notrieca pilsoni Arvidu Cepurnieku, kurš, būdams iereibis, atradās uz ielas braucamās daļas. Neuzmanīgais gājējs nogādāts slimnīcā un atzīts par vainīgu satiksmes negadījumā.

Joprojām notiek lielas un mazas zādzības:

- Preiļos vienā naktī viena un tā pati persona no pagalmiem aizdzinusi 2 automašīnas «IŽ», kuras pamanījās sasist un no notikuma vietas aizmukt. Vainīgā persona jau noskaidrota,
- Upmalā kādai automašīnai noņemtas 2 riepas, Līvānos — izsists durvju logs un nozagtas audiokasetes,
- Apzagti 2 pagrabi Preiļos, 2 Līvānos un 1 Upenieku pagastā,
- Līvānos nozagts 1 velosipēds, Preiļos — 1 bērnu ratiņi un 3 truši, Galēnos — kāda pilsoņa dokumenti,
- Zādzības notikušas divās garderobēs: Līvānu 2.vidusskolā (350 rubļi) un Līvānu mājbuves kombinātā (vējjaka),
- Iekārotas 3 somas: viena nozagta Preiļu autostacijā, otru kādai līvānietei no

rokam izrāva Līvānu dzelzceļa stacijā, no trešās Preiļu poliklīnikā nozagta nauda.

Notiek dzīvokļu zādzības:

- Apzagti 2 dzīvokļi Preiļos, 1 Līvānos un 1 māja Aizkalnes pagastā,
- Zagļi iekļuviš vairākās mājās (3 mājās Jersikas pagastā, 1 Aglonas pagastā, 1 Aizkalnes pagastā), kuru īpašnieki dzīvo citur — Līvānos, Daugavpilī, Rīgā u.c.,
- Vienu zagli savās mājās pieķēris kāds līvānietis. Zaglis atpazīts.

No zagļiem cieš arī uzņēmumi, organizācijas un saimniecības:

- Uzlauzts veikals «Upenieki». Paņemta pārtika un alkohols,
- No Līvānu maizes ceptuves 2 maisus miltu nozagti neizdevās pilsonim Šņepvam,
- 9 maisi cukura nozagti no Preiļu pilsētas patērētāju biedrības noliktavas. Vainīgā persona noskaidrota, ierosināta krimināllieta,
- No noliktavas nozagti 6 maisi cukura, kas piederēja Raiņa kolhozam,
- Apzagta kafējnīca «Līvāna» (japāņu audiocentrs, alkohols, cigaretes),
- Dažādas iekārtas un instrumenti nozagti Līvānu biokīmiskajā rūpnīcā, SCO, Līvānu kūdras fabrikā un Preiļu PMK,
- Līvānu mežniecībā nozagta degviela,
- Apzagta Preiļu foto darbnīca,
- Pelēču pagastā no fermas nozagts teļš,
- Rušonas pagastā no fermas — kombinētā lopbarība,
- Siļukalnā no fermas — «Ražibai» piederošs agregāts.

Notikuši citi nepatīkami atgadījumi:

- Izsists logs Jersikas skolā,
- Nepazīstams pilsonis izdauzījis logu kādai Līvānu iedzīvotājai,
- Viens pilsonis izkrāpis no otra pilsoņa 600 rubļus. Ierosināta krimināllieta.

Informācija apkopota pēc rajona iekšlietu daļas ziņām

Izglītības sistēmai jāsākas laukos

— Par ko balsotu jūs — par nodaļu vai par valdi? Vai varbūt rajonā neviena no šiem veidojumiem nav nepieciešams? — pajautāju Līvānu 1.vidusskolas direktoram VOLDEMĀRAM RIMŠAM, kuram vadāms viens no lielākajiem rajona skolēnu un skolotāju kolektīviem.

— Koordinācijas centrs rajonā ir vajadzīgs. Kas ir nodaļa, — zinu, esmu ar to strādājis. Kas būs valde? Nezinu. Varu pateikt tikai vienu: ja tā veidosies tikai no deputātiem, ja tajā nesastāvēs pieredzējuši speciālisti, tā gala iznākumā būs traģēdija. Vajadzīgi pedagoģiskā darba speciālisti ar pieredzi vadošā darbā. Bez tam noteikti skolu valdē vajadzīgi zināši cilvēki juridiskajos un finansiālajos jautājumos. Nepieciešams cilvēks, kas nodarbotos ar sagādes jautājumiem.

— Vai tā domā arī jūsu skolotāji?

— Skolotāji var domāt dažādi. Ar izglītības darba koordinējošo centru rajonā galvenokārt nākas sadarboties skolu vadītājiem.

Valsts inspektors? Viena neitrāla persona varbūt arī būtu vajadzīga. Tikai ne cilvēks, kas ar pirkstu vilks pa dažādām instrukcijām.

Šis pašas skolas mācību pārzine SKAIDRITE ŠKIMELE:

— Manā darbā vislielākais sakars ir ar metodisko centru. Metodiskajam sakaram, šī darba koordinēšanai, metodiskajai palīdzībai rajonā ir jābūt. Izglītības ministrija, protams, nespēj iziet kontaktos ar visām republikas skolām, pašiem braukāt uz Rīgu — cik laika, līdzekļu un enerģijas tas patērē. Metodiskās koordinēšanas trūkumu es jau pašlaik izjūtu ļoti asi, agrāk visa jaunā informācija nāca caur nodaļu.

— Pašlaik, — tas nozīmē kopš nodaļi ir iestājušies šī promiešanas un atbrīvošanas iespējamība?

— Jā. Un vispār diezgan pesimistiski raugos uz visām šīm pārmaiņām, jo līdz šim daudzās līdzīgas pārmaiņas vadībā, uz kurām tik daudz cerēts, nav devušas absolūti neko, — atbildēja S.Škimele.

— Ko jūs ar to domājat? Izglītības darba vadībā pārmaiņas taču līdz šim nekādas nav bijušas? Vai tie domāts augstāks līmenis — rajons, pilsēta?

— Es šeit domāju pilsētu. Ja pilsētas sesijā var izlemt kādu ar izglītību saistītu jautājumu, nepaaicinot pilnīgi nevienu skolotāju vai direktoru, tad vispār nav ko teikt.

— Vairbūt pārmetumi ir nevietā, vairbūt šāds jautājums izskatīšanai iepriekš nav ticis paredzēts, bet radies, tā teikt, darba kārtībā?

— Uzskatu, ka tādā gadījumā nav tiesīgi šo jautājumu ņemt izskatīšanai, ja klāt nav attiecīgu speciālistu.

GENOVEFA ASTRATOVA, Ārdavas deviņgadīgās skolas skolotāja, pedagoģe ar 25 gadu darba stāžu.

— Mūsu direktore pašlaik ir smagi slima, atrodas slimnīcā, un, protams, viņai būtu kas vairāk sakāms par nodaļu, par valdi. Bet no savas puses varu teikt, ka galvenais, kas vajadzīgs no nodaļas, vai ko gaidīsim no jaunā veidojuma, no skolu valdes un pie

skuras vēl nāksies pierast, ir metodiskā palīdzība.

Dravnieku deviņgadīgās skolas direktore EVELĪNA VIŠOCKA:

— Personīgi man patīktu, ja valdē būtu grāmatvedība, jo nodaļas grāmatveži skolu lietās ir kompetentāki nekā pagastos. Valdē gribētu noteikti redzēt sagādnieku, kādu darbinieku, kas atbild par skolu re-

Rajona izglītības nodaļā šis laiks ir grūts, raksturojams ar neziņu un bezcerību. Notiek paši ikdienišķākie pasākumi, semināri, darbs metodiskajās apvienībās, bet veltīgi kādam taujāt par tālākejošiem plāniem šī mācību gada nobeigšanā, par izglītības turpmākajiem virzieniem, par jaunām iecerēm, ar kuru bagātību šajā vietā vienmēr varēja lepoties. Un gluži saprotams šis noskaņojums, jo, kā tas notiek republikā un kā esam informējuši arī savus lasītājus, izglītības nodaļas kā tādās beidz pastāvēt. Mūsu rajonā — ar 1.februāri. Skolu valdes nāk to vietās, un šodien vēl neviena nezina, kāds būs un no kā sastāvēs šis jaunais veidojums un vai tas ietvers arī pašreizējos nodaļas ļaudis un viņu amatus. Šajā sakarībā pirmajā mācību dienā pēc Ziemassvētku brīvlaika dažus jautājumus uzdevu vairākiem rajona pedagogiem.

montiem un celtniecību, vai arī tos vienā personā, metodiskā darba koordinātoru. Metodiskajām apvienībām ir jāpaliek, to vadītājiem jārod un arī jānodrošina biežāki ierasties skolās un iepazīties ar jaunāko priekšmetu mācīšanu, ko viņi savukārt ieguvuši, biežāk aizbraucot uz Rīgu.

Valdei vai nodaļai, bet starpposmam starp izglītības ministriju un skolu ir jābūt. Valdes optimālā līmenis? Domāju, ka nevajag skaitliski daudz, bet cilvēkus, kuri dara, un skolotājus nesūta vienu pie otra. Un cilvēkus, kuri ierodas skolās, nevis gadiem neliekas zinīs.

Ipaši palīdzību vajag sagādes un remontu jautājumos. Kad veikalos neko nevar nopirkt, kaut kas būtu jā sagādā centralizēti. Visos šajos jautājumos plānošana, līgumu slēgšana arī būtu jāveic vienam cilvēkam.

Rudzētu vidusskolas direktors VLADISLAVS SPRINĢIS:

— Skolu valdes priekšsēdētājs būtu jāievēl visiem pedagogiem, konferencē, aizklāti balsojot. Tas būtu vislabākais variants. Man kā direktoram nav vienāla, ko ielikt no augšas. Šim amatam jābūt labāk apmaksātam par jebkuras skolas direktoru, lai būtu gribētāji pretendēt uz šo vietu. Konkurenti ar savām izglītības programmām iepazīstinātu skolotājus, kas nobalsotu par sev vēlamo. Skolu valdes priekšnieks tad stādītu savu komandu, kuru pēc

tam apstiprinātu izglītības komisijā un augstākā līmenī. Skolu valdei jākoordinē izglītības darbs tajā līmenī, kas viņiem atļauts, un jābūt vidutājam starp skolu un ministriju. Kaut gan arī ministrija varētu pataisno iziet uz skolām, palielināt savu darbinieku skaitu. Tad iztiktu bez skolu valdēm. Valsts inspektoriem ir jābūt, tie ir bijuši visos laikos, ir vajadzīgi cilvēki, kas palīdz šķirt strīdīgus jautājumus.

Vēl es domāju par aprīņiem. Piemēram, būtu aprīņka skolu valde Daugavpilī, kas pārziņātu apkārtējos rajonus, arī mūsu, otra — Rēzeknē. Šai valdei būtu sameklēti paši labākie speciālisti, noteiktas lielas algas, tas būtu prestiža darbs. Tie braukātu pa skolām. Būtu rezerves skolotāji. Ja kādā skolā nepieciešams, uz laiku tū ierastos rezerves skolotājs. Faktiski pašlaik no nodaļas pārmācīšanas pret valdi lielas jēgas neredzu. Bez tam — kāpēc notiek dublēšana? Ja rajona izpildkomitejā ir cilvēks, kas atbild par celtniecību, kāpēc viņš lai nerūpētos par skolu celtniecību? Ja ir rajona izpildkomitejā cilvēks, kas koordinē rajona skolu darbu kopumā, kāpēc vajadzīgs valdes priekšsēdētājs? Skolu valdei priekšsēdētāja vispār varētu nebūt. Par mācību darbu atbildēs valsts inspektors.

— Gribu jums pajautāt, vai jūs starp rajona pedagogiem redzat kādu, kurš būtu piemērots jaunajam amatam?

— Tas varētu būt lietišķi domājošais Preiļu 2.vidusskolas direktors O.Hlebnikovs, Preiļu 1.vidusskolas direktors J.Eglītis. Praktiski gandrīz ikvienā rajona skolā atstātos viens vai divi uz šo amatu spējīgi pretendenti.

— Pazīstot arī jūs, Sprinģa kungs, kā izdomas bagātu un enerģisku cilvēku, atļaujiet jums pajautāt, ja vien jūs jautājumu neuzskatāt par netaktisku, kāpēc savu kandidatūru skolu valdes priekšnieka vēlēšanām neesat izvirzījis jūs?

— Laikam pārāk labi pazīstu izglītības sistēmu un zinu, ka to pārveidot nav iespējams.

— Un tas būtu?

— Gan Brežņeva, Čerņenko, Gorbačova laikos un, teiksim, tagad — Godmaņa laikos pastāv viens vienīgs variants — izglītības sistēmu būvē priekš Rīgas centra skolām. Tad to ļoti solidi pielāgo Jelgavas, Jūrmalas un citu līdzīgu pilsētu skolas, tad smagāk — Daugavpils, Ventspils, Rēzeknes un citas šādas skolas, ļoti, ļoti smagi ar to tiek galā, piemēram, Līvānu, Preiļu skolas, bet lauku skolas, tādas kā Rudzētos, Vārkavā un citur viņiem tur, augšā, nemaz neeksistē. Izglītības sistēmu vajadzētu būt būvēt no lauku skolām, jo ko Latvijai nozīmē lauki, tas taču nav apstrīdams. Un arī kādreiz agrāk izglītības sistēmas veidošanu sāka ar laukiem.

Paldies Līvānu, Rudzētu, Dravnieku, Ārdavas skolu pedagogiem par sarunu Jaunā gada jaunā mācību pusgada pirmajā dienā!

Līvija Rancāne

RUDZĀTU PAGASTĀ

Ziemassvētku ceļojums

Pēdējā laikā daudz runā par zēlsirdības misijām, Rudzātu pagastā iespēju robežās to īsteno. Pirmais mēģinājums — daudz bērnu ģimenes un vientuļos cilvēkus pagastā iepriecināt pirms Ziemassvētkiem — bija gadu iepriekš, bet nupat aizvadīto Kristus piedzimšanas svētku priekšvakarā šāds izbrauciens bija jau pārdomāts, bagātāks un saistošāks. Pirmssvētku ceļojumā pa pagastu devās tā priekšsēdētājs Jānis Grandāns, ar viņu kopā bija kluba vadītāja Iveta Pintāne un etnogrāfiskais vokālais kvartāls. Viņi pabija divdesmit astoņas viensētās, bija sagatavojuši konfektes un mājās cepinātus saldumus, līdzī veda dāvanu maisu no Zviedrijas — dažādus apģērbus un gultas piederumus, dziedātāji sniedza nelielus koncertus.

Viņi pabija četrās daudz bērnu ģimenēs — pie Detkoviem, Šakuriem un citur, devīņām ģimenēm pasniedza pa simtam rubļu no pagasta kases.

Strīdi ap sīkumiem

Kaislības ap zemi, kas iesākās nule aizvadītajā gadā sakarā ar tās reformas pirmo kārtu, virmo arī tagad. 3.janvārī uz pagastu ceļu no Latvijas Republikas Augstākās Padomes zemes komisijas mēroja Latgales novada kurators, LZS Centrālās valdes pārstāvis no Latgales, jurists Elmārs Rutkis. Viņš tikās ar divām strīdigajām pusēm par kādu zemes gabalu. Proti, Tekla Žihare jau agrāk saņēmusi platību, kuras daļa ir mantojums Jānim Vindelim un, būdama pārliecināta, ka citu neko nedabūs, tur iesējis graudaugus, sākusī novākt apaugumu, un nepiekāpās. Lieta tika aizvirzīta uz augstāko instanci. Bet izrādījās, ka to viegli varēja atrisināt uz vietas, izskaidrojot prioritātes tiesības un piedāvājot alternatīvus variantus. Rezultātā tika parakstīts vienošanās protokolls, kas pielika punktu strīdam.

E.Rutkis pastāstīja:

— No Rudzātu pagasta saņemti vēl seši līdzīgi pieteikumi strīdīgu jautājumu izlemšanai, arī tie būtībā viegli atrisināmi uz vietas. Pirms ierašanās Rudzātos, konflikta situāciju izmeklot nācās Jersikas pagastā, kur strīdīgās puses viena otru cenšas ieбайдīt ar draudiem.

Par labu tam, ka «kara stāvoklis» starp kaimiņiem labāk novēršams uz vietas pagastos, liecināja J.Grandāna piebilde: viens kaimiņš otram neļāva izmantot taku gar savu īpašumu, bija to nožogojis ar dzelozstieplēm — nācās pielietot pagasta vecākā vārdu un stāvokli, šo žogu pārceļt ceļa otrā pusē, un kaimiņiem vairs nerodas strīdi.

No Preiļu rajona LR AP domstarpību izšķiršanai griezušies jau daudzi topošie jaunsaimnieki, teica jurists.

Konsultēs pieredzējis speciālists

Šajā pagastā, tāpat kā citos, ar zemnieku saimniecību skaita strauju pieaugumu krasi samazinājusies valsts saimniecību teritorija, arī izvirzījies jautājums par privatizāciju. Tas izraisījis daudz neskaidrību. Par to liecina bieži vien asos toņos notiekošā pagastu zemes ierīkotāja sastādītā zemes īpašumu pirmprojekta apspriešana, daudz strīdu ir starp tiem, kuri pieprasa mantīgās un nostrādātās pajas daļu akciju vai paju sabiedrībā. Ļoti bieži izrādās, ka arhīvos nav iespējams atrast dokumentu par mantas apvienošanu vai arī tie ir gaužām nepilnīgi un neprecīzi.

Latvijas Zemnieku savienībā ir spējīgi, augsti izglītoti speciālisti, kuri gatavi dot kvalificētas konsultācijas un izsmeļošus izskaidrojumus privatizācijas jautājumos. Ja interesantu sanāktu kāds pussimts un viņi vienotos par pulcēšanās dienu, konsultants gatavs ierasties uz vietas kādā no rajona saimniecībām. Pieteikumus, kā arī iespējamos jautājumus lūdzam iesniegt LZS koordinācijas centrā, Preiļos, Aglonas ielā 1, laikraksta «Novadnieks» redakcijas lauksaimniecības nodaļā.

Antons Rancāns

KUR STARTĒS PREIĻU SPORTISTI?

Laikraksta «Novadnieks» 1991.gada 12.decembra numurā izlasīju A.Pošeikas rakstītu «Plāns nākamgadam». Atvainojiet, bet nekādu plānu es tur neieraudzīju. Nav minēti ne sporta veidi, ne sacensību vieta un laiks. Pavisam neko neizsaka frāze par pašajiem sporta svētkiem Preiļos. Tāpēc rodas vairāki jautājumi.

Vai futbolisti spēlēs Preiļu stadionā? Kur un kad notiks Latvijas lauku sporta spēles, kādos sporta veidos piedalīsies rajona komandas? Kādos sporta veidos būs rajona finālsacensības? Kā apbalvos individuālo un komandu sacensību uzvarētājus? Kā noritēs Preiļu sporta kompleksa tālākā celtniecība?

Ir vēl arī citi jautājumi, kuri interesē ne tikai mani, bet arī daudzus sporta draugus. Ceru, ka rajona fiziskās kultūras un sporta komitejas priekšsēdētājs atradīs laiku uz tiem atbildēt jau tuvākajos laikraksta «Novadnieks» numuros.

Sveicu visus avīzes lasītājus Jaunajā sporta un Olimpisko spēļu gadā!

S.V.(Preiļi)

RAIBO FAKTU PASAULĒ

- Kamēr Krievijas valdība domā, vai vērts pārdot citām valstīm bruņojumu (tankus, modernās kaujas lidmašīnas MiG—29 un SU—27, prettanku reaktīvos lādījumus, «kalašņikovus» un citus ieročus), bijušie draugi no bijušās sociālistiskās nometnes pēc nopirktajām licencēm ražo tankus T—72 un ar tiem tirgojas: tanku, kura faktiskā vērtība ir viens miljons dolāru, pārdo par 300 tūkstošiem.

- Vladivostokā līdz šī gada 1.janvārim bija slēgta pilsēta, tomēr pērn to pascējušas apmeklēt 2372 ārzemju delegācijas. Cik bijis neoficiālu, neviena nav skaitījies, galvenais — pilsētā pie Klusā okeāna plaukst bizness. Džentilmeņi no Japānas uzpērk Jūras Kara flotes dažādus krāmus, kungi no NVS saulainajām galvaspilsētām — nolietotas Japānas automobiļus, biedri no Vjetnāmas — visu pāri palikušo. Bet vakaros valūtas bāros nesenie ideoloģiskie pretinieki veido «savienību» ar viētājām milas priesterienēm...

- Uzbekijas pilsētā Učkundukā, lai nopirktu degvīna pudeli, pircējam uz veikalu jāatnes 13 rubļi 15 kapeikas sīknaudā. Tiesa, ir rezerves variants — 30 tūkšas pudeles. Tādējādi pilsētas tirdzniecības vadītāji nolēmuši atrisināt kapeiku un tūkšas taras problēmu.

- Toboļskā (Tjumeņas apgabals) nojaukts Leņina piemineklis. Te nebūtu nekā neparasta — kur tik tagad nenovāc nesenā elka pieminekļus —, taču ievērtības cienīgs ir viens no demontēšanas motīviem: padomju valsts dibinātājs no šava pos-

tamenta augstumiem lūrējis pretimesošās savrupmājas logos, bet tajā Toboļskas trimdas laikā dzīvojuši Krievijas pēdējās imperatora ģimene.

- Saūda Arābijā apsver iespējas piegādāt Krievijai kviešus. Šajā valstī, kuras gandrīz visu teritoriju aizņem tuksneši, pērn izaudzēta rekordraža — 4 miljoni tonnu graudu. Pati karaliste ne tikai jau sen sevi pilnībā nodrošina ar labību, bet arī eksportē tuksnešī izaudzētos kviešus uz citām zemēm. Turpretim Krievijā, kur ir 55 procenti planētas melnzemju, maizes katastrofāli nepietiek.

- Kur visvairāk miljoniāru? Amerikā, Japānā? Dažas ziņas, kas pienāk no bijušās PSRS republikām, liek par to šaubīties. Uzbekijas galvaspilsētā Taškentā, kur sākusies privatizācija, kāds bagātnieks nopircis pankūku cepuvīti par 13 miljoniem rubļu. Bet Baškīrijas biržā pirms Jaungada šampanieša pudele pārdeva par 60 tūkstošiem rubļu.

- Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas galvaspilsētā Phenjanā lozungu un saukļu bagātība nevienam sen vairs nepārsteidz. «Lai dzīvo dižais vadonis Kim Ir Sens!», «Te bija mūsu saule, lielais...» utt. Bet nesen parādījies arī šāds plakāts. No tā drūma izskata korejiešu žokejcepurē rāda ar pirkstu uz garāmājājiem: «Iekšējās rezerves atrodas tavā sirdī. Vai tu jau esi atradis savas iekšējās rezerves?».

PĒC PRESES ZIŅĀM

LTF: Latvijas deokupācija radīs latviešu nācijas izdzīvošanai nepieciešamos apstākļus

LTF 3.kongresā pieņemtā programma noteica pārejas periodā uz Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanu veicamos uzdevumus. Programmā izvirzīto mērķu realizācijai vajadzēja iezīmēt ar: pilnīgu Latvijas deokupāciju; autoritārās administratīvā birokrātiskās sistēmas demontāžu; Saeimas ievēlēšanu.

Situāciju būtiski mainīja Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991.gada 21.augusta Konstitucionālais likums, kurš faktiski atcēla pārejas periodu. Taču šo lēmumu galvenokārt noteica ārējais faktors — impērijas sabrukums. Furpreti iekšējo faktoru attīstībā, vispirms reālu neatkarīgas valsts varas institūtu izveidošanā, Latvijā nebija realizēti pārejas periodam noteiktie uzdevumi.

Šobrīd skaidri redzams, ka Augstākā Padome un Ministru Padome vēl joprojām stāv krustcelēs un nespēj konceptuāli izlemt, pa kuru ceļu iet: uz noteiktas teritorijas iedzīvotāju pašnoteikšanās principa pamata veidot jaunu valsti vai arī panākt Latvijas deokupāciju un 1918.gada 18.novembrī proklamētās valsts atjaunošanu. Tas nav tikai viena vai otra cilvēka ausij tikamu vārdu savirknējums, bet konceptuāla pieeja pamatproblēmu risinājumam.

Veidojot jaunu valsti, vienīgais demokrātiskais pilsonības jautājuma risinājums ir nulle variants un tam loģiski sekojoša jauna valsts valodu ieviešana. 3.kongresā LTF apliecināja savu izvēli par labu deokupācijai un Latvijas atjaunošanai uz valsts tiesiskās pēctecības bāzes, pie kuras pieder: teritorija, pilsonība, Satversme.

Līdzšinējā Augstākās Padomes LTF frakcija vēlējusies vienlaicīgi iet pa abiem minētajiem ceļiem. Tas izpaužas eklektiskos un bīžiēm pat absurdos lēmumos. Piemēram, jaunas Konstitūcijas veidošanā pirms Saeimas darbības atsākšanas, gatavībā saskaņā ar likumu «Par pilsonību» sākt PSRS pilsoņu naturalizāciju okupācijas karaspēka klātbūtnē un par tās nosacījumiem paredzot vienīgi fakultatīvu referendumu iespējas, kas faktiski nozīmē Satversmes normu pārkaipšanu, un visbeidzot, pilnīgā pretrunā pašu pasludinātajam Latvijas valstiskajam statusam, 15.decembrī nozīmējot Tautas deputātu vēlēšanas brīvajās apgabalos, kur neatkarīgās Latvijas AP deputātus vēltu okupācijas karaspēka virsnieku ģimenes. Par laimi dažus šos absurdos lēmumus pati Augstākā Padome galu galā atcēla, taču LDDP ideju aizstāvjiem LTF frakcijā nereti izdodas Augstāko Padomi novirzīt uz otras vai vismaz pusotras republikas taciņas, apelējot pie piecdesmit padomju varas gadu realitātem un pasaules neizpratnes.

Mums beidzot skaidri jāpasaka, ka nav pieņemama spekulācija ar šādām realitātēm.

REZONANSE

Izkomplektēšanas meistari

Šovasar apritēs tas termiņš, par kuru zināms, ka no seniem laikiem tautā gaidījuši nolījumu izpildi trīs gadus.

Lietas būtība šāda. Mūsu kolhozs automobiļu tehnisko apkopju stacijā, kas atrodas Pēterniekos, nodeva automašīnu «Niva», kurai vajadzēja veikt dzinēja remontu un nomainīt virsbūvi. Šī uzņēmuma meistari mums oficiāli paziņoja: pēc diviem mēnešiem viss būs kārtībā. No rūgtās pieredzes katrs zina, ka šādos tempos neviens nav radis strādāt ar džentlmeniskas vieņošanās nieks vien ir, tāpēc par savas automašīnas likteni sākām interesēties vēl nogaidījuši labu laiku. Un ar to sākās parastais dialogs: tad nav bijis tā un šitā, nepaspējām, visu izdarīsim mēneša laikā vai arī vēlāk. Tā tas turpinās līdz šodienai.

Mums jau apnicis klausīties tukšos solījumus, sākām nožēlot, ka griezāms izreklamētājā servisā un nodevām tā rīcībā savu transporta līdzekli — pa šo laiku paši saviem spēkiem un savās mehāniskajās darbnīcās jau sen ar visu būtu tikuši galā.

Bet arī paņemt «Nivu» atpakaļ no TAS «Pēternieki» nevaram — galīgi izkomplektēta. Mūsu saimniecības galvenais inženieris

tēm, kuras radušās okupācijas varas genocīda un Latvijas kolonizācijas rezultātā. Vienīgi tad, ja konsekventi un humāni veiksime deokupāciju un atjaunosim demokrātisku Latvijas valsti, mūs saprātīs kā Rietumi, tā Austrumi un arī Latvijai lojālie šeit dzīvojošie PSRS pilsoņi.

Deokupācija mūsu izpratnē nav tikai PSRS karaspēka izvešana no Latvijas un PSRS pilsoņu tiesiskā statusa noregulēšana. Atjaunojot Latvijas valsti, ir nepieciešama arī politiskās sistēmas deokupācija, jo vēl joprojām gandrīz neskarts ir saglabājies komunistiskās izpildvaras aparāts, kas «eksperimentālā kārtā» jau paspējis šur un tur «privatizēt» tautas mantu, lai, zaudējot kontroli pār politiku, savās rokās stingri turētu ekonomiskās sviras. Turklāt par politiskās sistēmas deokupāciju runājot, jāatzīmē, ka mūsu mērķis ir ne tikai neatkarīga, bet arī demokrātiska Latvijas valsts. Sabiedrībai, kura tikko sākusi demontēt padomju sistēmu un atrīboties no totalitārisma, ir būtiski palauties uz atsevišķu demokrātisko valstu praksē pārbaudīto varas dalīšanas mehānismu likumdevībā, izpildu un tiesas varā kā pretsvaru nedemokrātiskai varas koncentrācijai.

Tikt pat neatliekama ir arī ekonomiskās sistēmas reforma, pārvarot koloniālo atkarību, attīstot uz tirgus ekonomikas un privātā īpašuma pamata veidotu tautsaimniecību, reorganizējot hipertrofēto rūpniecību un atjaunojot sagrauto lauksaimniecību.

Deokupācija ir arī latviskās kultūrvides atjaunošana, latviskas izglītības sistēmas veidošana, domājot arī par Latvijai lojālo cittautiešu integrāciju latviskajā vidē un vienlaicīgi atjaunojot arī tās kultūrnacionālās autonomijas tradīcijas, kas bija raksturīgas Latvijas Republikai. Taču vēl nozīmīgāka ir mūsu prātu deokupācija, lai vispirms katrs sevi mēs iznīdētu totalitārās sistēmas iedēstītās diktatoru un vergu dvēseles.

Visi šie principi, saglabājot LTF 3.kongresa programmas stratēģiskās pamatnostādnes, veido 4.kongresa LTF programmas «Latvijas deokupācija un atjaunošana» pamatu. Vienīgi tās realizācija var nodrošināt latviešu nācijas izdzīvošanai nepieciešamos politiskos, ekonomiskos un sociālos apstākļus, taču šādu apstākļu izveidošanas galvenā garantija ir mūsu kopīgā griba un darbs.

Uldis Augstkalns,
LTF priekšsēdētāja vietnieks

Redakcijas piebilde. Šo materiālu no LTF Informācijas centra saņēmām aizvadītā gada nogalē, kad PSRS vēl nebija oficiāli pārņēmusi NVS (Neatkarīgo Valstu Savienību), tāpēc rakstā saglabāts vecais nosaukums.

• Pašā Rīgas centrā pirms Ziemassvētkiem atklāja augstākās klases (četrus zvaigžņu) viesnīcu «Hotel de Roma». Tā ir kara laikā sagrāvēs bijušās «Romans» viesnīcas mūsdienīgs variants ar modernu interjeru. Jaunajā viesnīcā ir 180 vietas, un tās pakalpojumus izmantos ārzemju viesi. Kā agrāk — Latvijas brīvvalsts laikā — ir arī kafējnīca «Otto Švarcs». Tiesa, vairs ne pirmajā stāvā, vairs ne ar ieeju no ielas un vairs ne mums, jo jāmaksā valūtā. Jaunās viesnīcas celtniecību finansēja firma no Brēmenes (Vācija), un vācieši arī būs vieni no tās saimniekiem.

Foto — Laimdota Viksna (Līvāni)

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Ceturtdiena, 9.janvāris LATVIJAS TV I

18.00 Šodien. 18.10 «Labu veiksmi!» Zvaigznes deju zālē. 18.50 Pēc zvana. 19.30 Programmas «Neatkarība» klubs. 20.00 Bērniem. M.Stārstes grāmatas lasa aktrise L.Pumpure. 20.30 Panorāma. 21.05 Dzīvīte, dzīvīte... 1.daļa. 21.35 Mākslas filma «Monopols». 8.sērija. 22.25 Dzīvīte, dzīvīte... 2.daļa. 23.20 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

17.00 Diena pasaulē. 18.00 Šodien. 18.10 Ziņas. Pārtraide no Viļņas. 18.30 Ziņas. 18.40 Mult.filma. 19.00 Ziņas. Pārtraide no Tallīnas.

TV «OSTANKINA»

19.10 Mākslas filma «Karš un miers». 4.sērija «Pjērs Bezuhovs». 20.45 Labu nakti, mazuli! 21.00 Informatīvā programma. 21.35 Rampas viņā pusē. 22.35 «Kriminform» ziņojumi. 22.50 Muzikāla Ziemassvētku programma. 24.00 Informatīvā programma.

KRIEVIJAS TV KANĀLS

16.00 «Četru draugu dzīve un piedzīvojumi». 16.35 TV filma. 17.00 Škautnes. 17.45 Filma «Impērijas gals». 18.45 Krievijas parlamenta vēstnesis. 19.00 Studija «Nota Bene». 19.40 Uzmanību - fotogrāfu! 20.00 Vēstis. 20.20 Jaungada pirāgs. 20.30 SKV. 20.40 Mākslas filma «Svētā Barbara». 5.sērija. 21.30 Krievijas Federācijas AP sesijā. 21.55 Piektais ritenis. 23.00 Vēstis. 23.25 Piektais ritenis.

Piektdiena, 10.janvāris

LATVIJAS TV I

9.00 Videokanāls-02. 9.40 Svētki teātri. 11.15 Programmas «Neatkarība» klubs. 11.45 Muzikāla atpūtas programma «Sen tas bij'...».

18.00 Šodien. 18.10 Deju kolektīva «Laimīte» priekšnesumi. 18.40 Koncertfilma «Četri ap uguni». 19.10 Globuss. 19.35 Valdības viedoklis. 20.00 Miedziņš nāk... 20.15 J.Mediņa «Ārija». 20.30 Panorāma. 21.05 Skatuve. 21.50 A.Eglītis. «Sandra». TV iestudējums. 22.35 Tēm, kas interesējas par dzeju. 23.20 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

17.00 Diena pasaulē. 18.00 Šodien. 18.10 Ziņas. Pārtraide no Viļņas. 18.30 Ziņas (krievu val.). 18.40 Mult.filma. 19.00 Ziņas. Pārtraide no Tallīnas.

TV «OSTANKINA»

19.15 Lielbritānijas TV daudzseriju filma «Mana ģimene un citi zvēri». 2.sērija. 19.45 Brīnumu lauks. 20.45 Labu nakti, mazuli! 21.00 Informatīvā programma. 21.35 «Skatieni» un citas programmas piedāvā...

KRIEVIJAS TV KANĀLS

8.00 Lietišķu cilvēku laiks. 9.00 Angļu valoda. 10.00 NLO. Nepieteiktā vizīte. 10.45 Mult.filma. 11.15 A.Voznesenskis. 12.00 R.Bikova filmas. «Telegramma». 14.00 Vēstis. 16.00 «Četru draugu dzīve un piedzīvojumi». «Kakš maisā». 16.30 Dok.filma «Krievi, krievi». 17.25 Koncerts. 18.05 Labi aizmirsts vecais. 18.50 Zemniecības jautājums. 19.25 Lūdzu vārdu! 19.40 Mājas klubs. 20.00 Vēstis. 20.20 Jaungada pirāgs. 20.30 Mākslas filma «Svētā Barbara». 6.sērija. 21.20 Krievijas Federācijas AP sesijā. 21.55 Tēma ar variācijām. 23.00 Vēstis. 23.20 Mākslas filma.

Sestdiena, 11.janvāris

LATVIJAS TV I

8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 Rīta stunda. 10.00 Bērniem. «Kārumnieks». 10.30 Veselības programma «Sveiks». 10.40 A.Milns. «Viniņš Pūks». 11.45 T.Keņiņš. Simfonisks prologs «Godam ar brīvībai». 12.00 Mākslas filma «Monopols». 7.sērija. 12.50 Deju virpuļi. 13.20 V.Bellini opera «Norma». 15.55 Globuss. 16.20 Mācīsimies svešvalodas! 17.00 Mult.filmas. 17.25 «Deutsche Welle» programma. 18.25 TV klubīnš «Pie Vecā ratiņa». 19.10 Ekrāna jaunumi. 19.30 Eiropas kaleidoskops. 20.00 Miedziņš nāk... 20.15 Dok.filma «Zemes valoda». 20.30 Panorāma. 21.05 Savai zemei. 21.50 Programma «S & B». 22.35 Mākslas filma «Vēla kalpi».

TV «OSTANKINA».

8.30 Mult.filma. 8.55 Mūsu dārzs. 9.25 Dok.filma «Durtiņas, atverieties!» 9.45 Mūzikas programma. 10.15 Lietišķu cilvēku TV klubs «Uzņēmējs». 11.30 Koncertfilma «Interpretācija». 12.00 Ekoloģijas hronika. 12.15 Hokeja turnīra «Miljons uz ledu» rezultāti. 12.50 Mūzikas kiosks. 13.20 Dok.filma «Dievs, svēti dvēseli manu...». 14.05 Mult.filma. 14.15 Mākslas filma «Bagātē ar raud». 15.00 Informatīvā programma. 15.20 Dok.filma. 15.40 Mākslas filma «Sniega karaliene». 17.20 «Mīlestība no pirmā acu skatiena». 1.diena. 18.00 Parastās ārzemes. 18.30 Mult.filma «Bīdīte Maijai». 23.sērija. 18.55 Koncerts. 19.10 Mākslas filma «Bez noteiktas dzīves vietas». 20.45 Labu nakti, mazuli! 21.00 Informatīvā programma. 21.35 «Bravo-91». Teātra «Sovremennik» 35.gadadiena. 24.00 Informatīvā programma.

KRIEVIJAS TV KANĀLS

8.00 Dok.filma. 9.00 Basketbola apskats. 9.30 Mult.filma. 9.50 «Četru draugu dzīve un piedzīvojumi». «Spēle ar uguni». 10.20 Dēla vārdi... 11.00 Plus vienpadsmit. 13.00 Pedagoģija visiem. 14.00 Vēstis. 14.20 R.Bikova filmas. «Automobilis, vijole un suns Kleksis». 16.30 Savs viedoklis. 16.50 Trests M. 17.20 Izcilajai krievu balerīnai O.Spesivcevai veltīts piemiņas vakars. 18.10 Versija. 18.45 Krievijas parlamenta vēstnesis. 19.00 V.Pozners un F.Donahju. 20.00 Vēstis. 20.20 Jaungada pirāgs. 20.30 Mākslas filma «Svētā Barbara». 7.sērija. 21.20 Brīnišķīgā sala. 22.05 TV cikla «Pēcteci» 3.filma «Emigranti». 22.25 «Krievu stils». Mode, vēsture, māksla. 23.00 Vēstis. 23.20 Programma «A».

Svētdiena, 12.janvāris

LATVIJAS TV I

9.00 K.Švedova «Liturgijas» fragmenti. 9.25 Programma nedzirdīgajiem. 9.45 Pēc zvana. 10.25 Mult.filma «Ludašs Mati». 11.30 Rīga - Jūrmala. 12.00 Mākslas filma «Monopols». 8.sērija. 12.50 Kinožurnāls «Latvijas hronika». 13.00 J.Marcinkevičs. «Mindaugs». Latvijas Dailes teātra izrāde. 15.15 «Dž.Rosīni. Stabat Mater». Lietuvas televīzijas raidījums. 16.15 Starptautiskā kultūras programma «Alise». 17.15 «Mis Peksne - 91». 18.25 Netradicionāli operu iestudējumi pasaulē. 19.15 Skabarga. 20.00 Miedziņš nāk... 20.15 Dok.filma «Monumente». 20.30 Panorāma. 21.20 Somijas isfilma «Mēmais šovs». 22.00 Vakara programma.

TV «OSTANKINA»

8.30 Sportloto izloze. 8.45 Sports visiem. 9.15 Rīta agrumā. 10.00 Kā veicas dienestā? 10.40 Rīta zvaigzne. 11.40 Čeļotāju klubs. 12.40 Varavīksne. 13.15 Raidījums zemniekiem «Druva». 14.10 Zem «Pi» zīmes. 15.00 Informatīvā programma. 15.20 Teletilts «Maskava - Baku». 16.00 Starptautiskās sacensības biljardā. 16.25 Ziemassvētku balle bērniem un jauniešiem Kremli. 17.25 «Mīlestība no pirmā acu skatiena». 2.diena. 18.05 Starptautiskā panorāma. 18.35 Pasaules tautu pasakas. 18.45 Informatīvā programma. 19.10 V.Disnejs piedāvā... 20.00 TV filma «Stingrējas piedzīvojumi». 20.20 Itālijas mākslas filma «Viena diena tiesā». 22.00 Informatīvā programma. 22.45 ... Jeb šausmu nakts.

KRIEVIJAS TV KANĀLS

8.00 Mult.filma. 8.25 Folkloras pasaulē. 9.40 R.Bikova filmas. «Deguns». 11.25 Dzejnieks V.Rubins. 12.10 Pēterburgas mohikāni. 12.40 No žurnāla «Selskaja molodjož» redakcijas dzīves... 13.40 Mult.filma. 14.00 Vēstis. 14.20 Melpomenes zobens. 14.50 Mākslas filma «Pa nesavtīgas mīlestības taku». 16.10 Paralēles. 16.55 Mecenāti? Sponsorī? 17.40 Mult.filma. 18.00 Pasaules meistarsacīkstes basketbolā NBA profesionāļu komandām. 19.00 Pārtašanās. 20.00 vēstis. 20.20 Jaungada pirāgs. 20.30 Mākslas filma «Svētā Barbara». 8.sērija. 21.40 Ar skatienu pret Krieviju. 22.00 P.Kāsas koncerts. 23.00 Vēstis. 23.30 P.Kāsas koncerts.

Katru gadu no vēža pasaulē nomirst apmēram pieci miljoni cilvēku, tomēr SITUĀCIJA NAV BEZCERĪGA,

raksta nedēļas izdevums «Argumenti un fakti» un iepazīstina ar jaunu metodi šīs slimības ārstēšanā.

Pirms 23 gadiem T.Vorobjova — kāda aizsardzības ministrijas uzņēmuma ķimikāle analītiķe — faktiski bija nolemta nāvei: vēzis ceturtajā stadijā, gandrīz pilnīga paralizē. Ārsti nespēja, ka viņai atlicis dzīvot burtiski dažas dienas. Kā tas nereti mēdz būt, kristiskās situācijās cilvēki ciņā par savu dzīvību mobilizē pēdējos spēkus un atrod ģeniāli vienkāršus risinājumus.

T.Vorobjovai palīdzēja zināšanas ķīmijā. Pēc viņas lūguma slimnīcas darbinieki izgatavoja attiecīgus šķīdumus, un viņa sāka pašārstēšanos. Rezultāts bija pārsteidzošs. Pēc nedēļas, kad galvenais ārsts ienāca palātā atvadīties, T.Vorobjova lika uz sejas gurķu masku, bet pēc nedēļas viņa piecēlās no gultas.

«Atdzīvojušies no miroņiem», T.Vorobjova sāka pētīt tautas medicīnu. 1988.gadā viņa iepazīst ar amerikāņu zinātnieku, Nobela prēmijas laureātu Stenlija Koena darbiem vēža biokīmijā. Tie palīdzēja izskaidrot vēža bioloģisko raksturu un izdarīt atklājumu imunoloģijā, kas savukārt deva iespēju izstrādāt jaunu metodi un preparātu vēža ārstēšanai.

Saprotamu iemeslu dēļ (autortiesības aizsargā likums) nevar atklāt jaunās metodes noslēpumu. Var tikai pateikt, ka pabeigti preparāta «Viturids» klīniskie izmēģinājumi. Preparāts ir homeopātisks līdzeklis, tas stimulē imunitāti un vienlaicīgi uzstie audzēju. «Viturida» pretvēža aktivitāte apmēram 10 reizes pārsniedz analogu PSRS un ASV preparātu aktivitāti.

Šajos gados T.Vorobjovai palīdzību lūguši tūkstošiem cilvēku, vairāk nekā tūkstoš slimnieku lietojuši viņas preparātu. Turklāt tie bija pašu smagāko — trešās un ceturtās — stadiju slimnieki ar visdažādāko veidu audzējiem — sākot ar asins un beidzot ar smadzeņu vēzi.

Gadījās arī kuriozas situācijas. Kādam T.Vorobjovas pacientam, kuram bija smadzeņu vēzis ceturtajā stadijā, ārstēšanās turpināšanai steidzami ievajadzējās «Viturida». Viņš aizsūtīja uz Kijevu, kur farmakoloģijas un toksikoloģijas institūtā tajā laikā izgatavoja preparātu izmēģinājumiem, savu sievu. Bija vasara, atvaļinājumu laiks, institūta darbinieku gandrīz nebija palicis, preparātu viņa nedabūja. Tad pacients ieradās pats. Institūta direktora vietnieka kabinetā viņš izvilka granātu un paziņoja, ka sevi uzspridzinās, ja viņam neiedos «Vituridu». No atvaļinājuma steidzami tika atsaukti nepieciešamie speciālisti, kuri preparātu izgatavoja. Šis pacients dzīvo vēl joprojām.

Izmēģinājumi parādīja, ka neārstētu pirmās un otrās stadijas onkoloģisko slimību ārstēšanas efektivitāte ar «Vituridu» ir vairāk nekā 90 procenti. Tiem slimniekiem, kuri līdz tam bija saņēmuši ārstēšanu (apstarošanu, ķīmisko terapiju, ķirurģisko) tā bija zemāka. Taču var viennozīmīgi apgalvot, ka visiem T.Vorobjovas pacientiem pagarinājies mūžs, krasi samazinājies sāpju sindroms (kas sevišķi izpaužas vēža pēdējās stadijās).

Nesen Kijevā organizēta medicīniska firma «Vita», kura nodarbojas ar jaunās ārstēšanas metodes ieviešanu praksē. Protams, daudzus lasītājus interesē, kur viņi var saņemt ārstēšanās kursu, kur nepieciešams pieteikties. Diemžēl centra «Vita» caurlaide ir ierobežota — dienā tas var pieņemt ne vairāk kā 30 pacientus. Bet jau tagad rindā ir vairāk nekā 15 tūkstoši cilvēku. Var rakstīt uz šādu adresi: 252135, Kijeva, a/k 109, centrs «Vita».

24 TŪKSTOŠI PAR ATENTĀTU PRET BREŽNEVU

Sanktpēterburgas pilsētas tiesa pieņēmusi lēmumu par to, ka Leņingradas kara apgabalam no saviem fondiem kā kompensācija jāizmaksā 24 tūkstoši rubļu bijušajam jaunākajam leitnantam Viktoram Iljinam, kurš 1969.gadā mēģināja izdarīt atentātu pret PSKP ģenerālsekretāru L. Brežnevū. V. Iljins 1969. gadā tika ievietots psihiatriskajā slimnīcā, taču no Bruņotajiem Spēkiem viņu atvaļināja tikai 1990. gada pavasarī.

Būtu jūs mani redzējuši pirms pieciem gadiem! Sirds aritmija, sāpes kājās, smadzeņu skleroze. Vārdus sakot, gandrīz vai bija jāmirst. Protams, ārstējos, turklāt ļoti labā poliklīnikā. Taču zāles tikai vēl vairāk sabojāja sirdi. Prasīju dakteriem: «Ko man darīt?», bet viņi tikai raustīja plecus: «Jums cik gadu? Ko tad vēl jāatgaidāt?». Lūk, tad es pa īstam novērtēju joku: «Palīdzība slīcējiem ir pašu slīcēju rokās...»

— Un tāpēc sākat ar ūdeni?
— Jokejat! Bet kas ir mūsu organisms? Trīs ceturtdaļas no tā veido ūdens, bet smadzenēs tā ir vēl vairāk — 85 procenti. Ūdens — asins sastāvā — baro visus orgānus. No arteriālajiem kapilāriem atiet venozie, caur mikrokapilāriem, kuri ir sīkaki par matu, barojas katra šūna. Visa šī tikla garums sasniedz 100 tūkstošus kilometru! Ūdens no katras šūnas palīdz izvadīt sārnus, kuri uzkrājas organismā vielu apmaiņas rezultātā, — indes, toksīnus, ko mēs uzņemam ar piesārņoto barību, ieelpojam ar netīro gaisu. Kā lai ūdens to visu veic, ja arī tas ir pārsātināts ar hloru, pesticīdiem, nitrātiem un vēl daudz ko citu?

— Bet ir taču rūpnieciski paņēmieni ūdens attīrīšanai, kāpēc jāizgudro velosipēds?

— Jā, ir, un ne viens vien. Bet tie prasa daudz līdzekļu, speciālu iekārtu. Bet mans paņēmieni ir ļoti vienkāršs, to var izmantot katra ģimene, turklāt — pa velti, jo krāns ir pie rokas.

— Kāpēc jūsu metode balstās uz ūdens sasaldēšanu un atslādināšanu? Kas notiek ar ūdeni, tam sasaldot?

— Kad ūdens pārvēršas kristālā, bet pēc tam atkal šķīdumā, tas pazūd «atmiņu». Jūs, droši vien, zināt, ka ūdens saglabā bioloģisko informāciju? Piemēram, ja tajā izšķīdināt kādu vielu, bet pēc tam vairākas reizes filtrēt, ūdens vienlīdz to «atcerēsies», tāpat saglabā arī šīs vielas īpašības.

Taču galvenais ir kas cits. Sasaldējot no ūdens tiek «izspiesti» visi piemaisījumi, sāļi, gāzes. Ūdens kļūst absolūti tīrs!

• Izrādās — cilvēks var atveseļoties ar... ūdeni. Šo ārstēšanās metodi atklājis Maskavas inženieris hidrotehniķis Aleksejs Labza. Piedāvājam «Novadnieka» lasītāju uzmanībai interviju ar šī atklājuma autoru.

— Labi, pārliecinājāt. Bet kā lietot sasaldētu un pēc tam atslādinātu ūdeni?

— Nu, vispirms jārunā par to, kā ūdeni sasaldēt. Te ir savas nianses. Pirmām kārtām: sasaldēšanai jānorit lēni — 12 līdz 18 stundās. Augšējā ledus kārtiņa jāizmet — tajā daļēji uzkrājas tā sauktais smagais ūdens, kas organismam ir kaitīgs. Pēc ledus kārtiņas noņemšanas ūdeni labāk pārliet citā traukā un atkal ielikt ledusskapī vai

ĀRSTĒ... ŪDENS

ziemā novietot uz balkona. Pie tam traukam obligāti jāuzliek vāks, bet apakšā kartons, lai ūdens apakšā nesasaltu. Piemaisījumi, sāļi sasalt paši pēdējie, tāpēc tie uzkrājas apakšā. Šis «rosols», apmēram trešā daļa no ūdens kopējās masas, arī jānoņem. Pēc tam palikušo ledu apmazgājiet zem krāna un nolieciet ledusskapja lejasdaļā lēnai atkuššanai. Kā redzat, viss ir ļoti vienkārši!

— Neteiktu vis. Kuram ir laiks dežurēt pie ledusskapja, lai fiksētu katru stadiju?

— Nebūtu liela nelaime, ja ūdens sasals līdz pašam trauka dibenam. Neizņemot ledu, nolieciet burku vai kastroli zem krāna un ar sīku strūklu atslādiniet vidējo, bālgano daļu, kurā tiek «iespiesti» piemaisījumi.

— Cik ilgi sasaldēts un atslādināts ūdens saglabā savas vērtīgās īpašības?

— Visvērtīgākais tas ir pirmajās 10—12 stundās, kad ūdens struktūra ir tāda pati kā mūsu šūnās. Pēc diennakts tas ir vienkārši tīrs ūdens, kurā var gatavot ēdienus, vāriet

tēju. Taču sevišķi liels efekts ir tad, ja dzer tik tikko atslādinātu — tad organismā norit pilnvērtīgi vielmaiņas procesi.

— Cik ilgi jādzer jūsu aprakstītais ūdens, lai cilvēka organisms atveseļotos?

— Daži domā: izdzēru glāzi, nu esmu vesels. Ja dzēris nedēļas divas un labāk nav kļuvis, tad — tas viss ir nieki. Protams, visādi gadās. Kāda sieviete (pēc katras publikācijas saņemu desmitiem vēstuļu) apgalvo, ka asas sāpes aknās pazūd pēc vienas glāzes sasaldētā un atslādinātā ūdens. Ir bijuši gadījumi, kad pēc nedēļas izzudusi alerģija, bet pēc trim mēnešiem — izārstēti diabēti.

Taču princips te ir tāds — organismā jānotiek visam ūdenim. Pieņemsim, es sveru 75 kilogramus, 50 no tiem — ūdens. Katru dienu izdzēru apmēram pusotru litru ūdens. Tātad savus «50 kilogramus» varu izdzert 15 dienās. Iznāk — agrāk par divām nedēļām efektu nav ko gaidīt. Bet tā ir tikai pirmā organisma «izskalošana», bet to vajag izdarīt vismaz trīs reizes.

Mēs mājās sasaldētu un atslādinātu ūdeni dzeram trīs ziemas mēnešus, pēc tam pārejam uz avota ūdeni. Jau piecus gadus nezinām, kas ir saaukstēšanās, angīnas... Vispār — ne reizi neesam lūguši ārsta palīdzību.

Noslēdzot mūsu sarunu, var izdarīt secinājumu: sasaldēts un pēc tam atslādināts ūdens atvieglo cilvēka iekšējo orgānu darbību, uzlabo asins sastāvu, kas savukārt labvēlīgi ietekmē sirds un asinsvadu sistēmu, galvas un muguras smadzenes. Nostiprinās imunitāte, normalizējas muskuļu darbība. Rezultātā — uzlabojas cilvēka veselības vispārējais stāvoklis.

Intervēja V.Žurba

No Maskavas apgabala Možaiskas rajona avīzes «Novaja žizņ»

Svētki — arī nabadzības laikos

Gan skolās, gan bērnudārzos, gan iestādēs aizvadīti Ziemassvētku un Jaungada sarīkojumi. Gods kam gods, arī šajos nabadzības laikos bērni tika pie savas saldumu kūlītes. Un ne mazākas kā agrākajos laikos.

Šoreiz gribu pakavēties pie Līvānu stikla fabrikas bērnudārza Jaungada sarīkojumiem. Katra grupiņa bija centusies, lai svētki patiešām būtu svētki. Vidējo grupu audzēkņi audzinātāju Birutas un Vitas vadībā bija sagatavojuši plašu uzvedumu ar dziesmām, dejām un rotaļām,

un jāsaka — tas nebija tik viegli to visu trīsgadīgajiem un četrgadīgajiem mazuliem iemācīt. Darbojās pat leļļu teātris.

Bija padomāts par visu: mūziku, rekvizītiem, tērpiem. Dārziņa darbinieki nebija žēlojuši ne laika, ne uzņēmības, ne izdomas. Paldies par to, ka mūsu bērni un mazbērni attīstās gan fiziski, gan garīgi un mājās skandina dzejas un dziesmas, ko iemācījušies dārziņā.

Vecmāmiņa

M.Spūle (Līvānos)

PREIĻU RAJONA KOPSAIMNIECĪBAS «SILAJĀNI» PRIVATIZĀCIJAS KOMISIJA

paziņo, ka 1992.gada 7.februārī plkst.10.00 notiks kopsapulce.

Dienas kārtībā:
1.Kapitāla daļu aprēķina rezultātu apstiprināšana.
2.Par kolhoza pārveidošanu.

KOPSAIMNIECĪBA «NĀKOTNE»

aicina darbā

iecirķņa zootehniķi. Ar dzīvokli nodrošina. Tālrunis 36660, vakaros — 36632.

Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama,
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.

T.dz.

Izsakām dziļu līdzjutību Regīnai Zusānei un piederīgajiem, MĀMUĻU smiltājā padavat.
Līvānu biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

PĀRDOD

motorzāģi «Družba». Tel.15422;

ķieģeļus. Tālrunis 23194;

darba zirgu Preiļos, Pļaviņu ielā 4;

4 gadus vecu darba ķēvi un 1,5 gadus vecu ķēvīti Preiļos, Daugavpils ielā 7.

PĒRK

vienistabas dzīvokli Līvānos vai Preiļos. Iespējama daļēja samaksa valūtā. Tālrunis 38719.

MAINA

divistabu dzīvokli Līvānos pret diviem vienistabas. Visi ar ērtībām. Tālrunis 43106, 42862;

divistabu dzīvokli Preiļos pret diviem vienistabas. Zvanīt 65121;

zāģbaļķus pret traktoru. Tālrunis 39526;

GAZ - 53 dzinēju (pēc kapitālā remonta, 2.komplektācija) pret jaunu vai mazlietotu plaujmašīnu KPH - 2.1. Tālrunis: Daugavpils 94470.

PAZAUDĒTI

dokumenti uz Sergeja Mironova un Viktora Morohina vārda. Pret atlīdzību lūdz atdot Preiļos, Liepājas ielā 7.

Baltie bērzi, šalciet klusi,
Sveicot tālos apvāršņus.
Tēva sirds ir aprimusi,
Čaklās rokas mierā dus.

Z.Purvs

Izsakām dziļu līdzjutību Ivaram Ūgaimim, TĒVU smiltājā izvadot.

Darba biedri

LĪVĀNU POLITISKI REPRESĒTO KLUBS aicina

1941.—1949.gadā izvestos un tiesātos uz groziņu vakaru kūdras fabrikas zālē šī gada 11.janvārī plkst.12.00.

Galv. redaktors Pēteris Pizelis

REDAKCIJA

Antons Rancāns — galv.redaktora vietnieks (tālr.22154), Ligija Zenķeviča — krievu izdevuma redaktore (tālr.22154), Tamāra Elste — tehniskā redaktore (tālr.21759), Silvija Jokste (tālr.22203), Aina Iljina (tālr.21985), Līvija Rancāne (tālr.21996), Volde-mārs Romanovskis (tālr.21985), Jānis Siļickis (tālr.21769) — korespondenti, Ināra Dzene — grāmatvede (tālr.22305), Žanna Meluškāne, Iraida Koroļova — datortalikuma operatores (tālr.21759), Anastasija Skutele — tulkotāja, Tatjana Nikulina — mašīnrakstītāja.

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950.gada 29.marta otrdienās un ceturtdienās. Reģistrācijas apliecība Nr.0091. Dibinātājs un izdevējs — apgāds «Avīze», Rīgā, Kr.Barona ielā 2. Iespiests Daugavpils tipogrāfijā, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viens iespiedloksne. Pas. 27
Metiens 12127 eksemplāri (latviešu izdevumam 8942, krievu — 3185).

REDAKCIJAS ADRESE:

228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Sludinājumus pieņem redakcijas grāmatvedībā katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst.10.00 līdz 12.00 un no plkst.14.00 līdz 17.00 (tālr.22305).

Pasūtījuma indekss 68169.